

Elkezdődik-e a jövő?

A Bokor katolikus bázisközösség Koinónia című folyóiratának 2002. februári számában a szerkesztők vitát indítottak Hamvas Béla „Csuang-ce – A Tao virágai” című írása kapcsán (ld. előző, októberi számunk elején). Ehhez készült az alábbi hozzászólás.

Hamvas Béla rövid műve (Csuang-ce) jól mutatja be a szerző világlátását. Közel sem olvastam összegyűjtött írásai mindegyikét, ám az általam eddig megismertekben nem találtam az ebben megnyilatkozótól eltérő szemléletet. A Bokor szellemiségét már nehezebb lenne jól körülhatárolni, hiszen rendkívül sokszínű, sokféle szemléletű közösségről van szó. Összevetés céljából a Bokor alapítójának, Bulányi Györgynek „Eszeveszett volt-e Jézus” c. tanulmányát veszem alapul (ld. 2001. júniusi számunkban), amely hűségesen adja vissza a szerző fő művének, a KIO-nak (Keressétek az Isten Országát) szellemiségét.

Még egy kitérőt kell tennem, ma-
gukról a kérdésekről, a „Sitz im Le-
ben”-ről, arról, hogy van-e mit össze-
vetni egyáltalán.

Hamvas Béla a hagyományról ír, az aranykor szellemiségéről, amelyet már csak töredékesen láthatunk a preszókratikus filozófusok utólag rögzített tanításában. Ez a hagyomány csupán arra jó, hogy általa mintegy külső álláspontot kapjunk a jelenkor történelmének szemléletéhez, olyan távolságtartó és kritikus szempontot, amely segít a napi történések mögötti álságos törekvések leleplezésében, a modern kori ideológiák elvileg téves és káros kiindulópontjának megmutatásában. Mindezek mellett segít, hogy igazolni tudjuk a szemlélődő értelmiségi kritikus távolságtartását, elkülönülését a napi politikai, gazdasági, közéleti tülekedéstől. Hamvas Béla életében egyetlen rövid korszak volt kivétel e szemlélet alól, az 1945 utáni néhány év. E rövid kitérőnek Lukács György támadása vetett véget, amely élete végéig a periférikus értelmiségi szerepébe kényszerítette Hamvas Bélát. A hagyomány a múltba néz, a jelenhez szemben legfőbb kritikái funkciója van, s nem tisztázza a jövőt idézni, sem látomása nincs róla, sem küldetése nincs hozzá.

A Bokor szellemiségét megalapozó Bulányi György a világhódító katolicizmus légkörében nőtt föl, ezért számára a '45 utáni évek az önvizsgálat, a belső kritika éve. A Bokor szellemiségét kialakító szemléletváltása, a két évtizeddel később megírt KIO alapelvei a „valahol utat tévesztettünk” jegyében fogantak. Ám bármilyen mély és alapvető volt is ez a fordulat a katolicizmus évezredes beidegződéséhez képest, alapvető irányultságától, a történelmi küldetéstudattól mégsem vált meg. Fő műve, a KIO, választ kíván adni arra a kérdésre, hogy miként tolható helyre a kizökkent idő, hogyan lehetne végre megjavítani azt, ami a teremtés kezdete óta a legfőbb botrány a gondolkodó ember számára: magát az emberi történetet. Bulányi György nem fogadja el a krisztusi megváltás automatizmusát, s a Krisztus-esemény óta eltelt korszak

történései őt igazolják. Válasza prófétai válasz, a jézusi tanításra fogékony emberi lelkek önközpontúságát (legalább a Jézust követő tanítványokban) a mindenkit szerető te-központúság váltja föl, s az ő kisközösségeik alkotják az emberiség életét ténylegesen is megváltó élcsapatot, amelynek fokozatos térnyerése helyreállítja az emberhez méltó életet, s ezzel együtt Isten becsületét. Könyve utószavában a szerző elismeri, hogy ez az élcsapat reménybeli, a megváltásra szoruló jövő méhében készül arra, hogy megszülessen és történelmi feladatát végrehajtsa.

E ponton be is fejezhetném válszomat: az időtengely mentén pontosan ellentétes irányba tekintő nézeteket nincs értelme összevetni, mert míg az egyik a múltat fürkészi, s a jelenhez legfőbb tájolókat nyújt, a másik a jövőbe tekint, s a történelem alakításához kínál vésőt és kalapácsot.

Van azonban egy közös viszonyítási alap, amelyhez mindkét szemlélet hozzámérhető, mégpedig a botrányosan embertelen világtörténet maga, amelyet Hamvas Béla egész életművével értelmezni, magyarázni kívánt, míg Bulányi György az emberiség előtörténeteként lezárni, s a tehetetlen múlt folyamatát megváltoztatva, valódi történelemként újraírni végre.

A jelen világállapot elemzésében Hamvas Béla szempontjai fontos kiegészítéseket adhatnak a Bokor KIO-n nevelkedett gondolkodóinak, s Bulányi György kereszténység-kritikája minden bizonnyal egyetértésre talált volna Hamvasnál, ha ismerte volna. Ugyanakkor Hamvas életművének értékelése elsősorban a világtörténet ősi korszakainak végiggondolását kívánja, míg a KIO eszméinek mérlegeléséhez a jövő lehetséges forgatókönyveit kell szemügyre vennünk. Úgy tűnik, minden nehézsége ellenére mégis az első feladat a könnyebb.

*Ahol a Tao-t nem ismerik,
ott megjelenik a Szeretet.
Ahol nincs Szeretet,
ott megjelenik az Igazságosság.
Ahol nincs Igazságosság,
ott megjelenik az Erkölc.*

A Tao-te-king idézett sorai az emberi történet hanyatlását tudatják: időben minél közelebb áll hozzánk, annál romlottabb és elvetemültebb, minél ősbibb, annál emelkedettebb és nemesebb, míg nem elérkezünk az osztatlan isteni létezés nyugalmanak indulat- és indítékmentes sugárzásához. Gyönyörű álom az ember eredetéről, csak hogy való-e? Mindaz, amit őseink történetéről tudunk, s mindaz, amit csak sejtünk belőle, rácáfol az aranykort idéző mítoszokra.

Lényegtelen, hogy lassú volt-e vagy gyors, fokozatos vagy ugrásszerű az emberi gondolkodás létrejötte, az ember fokozatosan szellemivé (szimbolikussá) alakított társadalmi környezete nagyon egyszerű kezdetektől jutott el mai állapotába, és nincs okunk föltenni, hogy ne válhatna még összetettebbé, kifinomultabbá, ne hozhatna létre további, akár minőségileg új tartalmi elemeket is. Mi lehet akkor a Tao jelentése, az emberi faj milyen létállapotához köthető osztatlan uralma? Az én értelmezésemben az Eget és a Földet irányító erők akadálytalan érvényesülésének legfőbb akadálya: maga az ember. A gondolkodó, a kérdező, a létezésének állati meghatározottságával és egyértelműségével szakító ember törli meg a Tao zavartalan működésének korszakát, a bűnbeesés: az emberré válás maga. Az érzékelés, a gondolkodás, a világ elkülönítése önmagától, majd visszatükrözése a megismerésben: a létezés egyszerűségének és átlátszó-ságának megbontásához, az értékek kimondásához, s a létezők belső szerkezetének értékpólusok közt feszülő kettősségéhez és többségéhez vezet. A létromlás nem más, mint a létezőkről való tudás szükségképpen értékítéletet hordozó aktusa, a létezés tudomásulvétele.

S itt válik számomra végképp érthetlenné a Hamvas Béla által oly sokszor említett hagyomány: vajon a gondolattalan és reflektálatlan és ösztönös állati létezés szintjére kellene a ma emberének visszaszállnia ahhoz, hogy megoldja az emberlét kínzó problémáit? Bizonyos értelemben ez

valóban megoldás lenne, csakhogy nem az ember, hanem a néhai, a tudatosság felé (sikertelenül) törekvő előember számára. Korunk szellemi körképe mutat ilyen jellegű folyamatokat is. A kérdéssel Hamvas Béla is szembesült, s a mitikus hagyomány (Csuang-ce című írásában nem említett) válaszát fogadta el: az emberi faj öntudatra ébredése nem a főemlősök egyikének sikeres alkalmazkodása vagy mutációja, hanem a világteremtő őserőből eredetileg szellemi létezőkként kivált lelkek anyagba süllyedésének pillanata. Innét erednek az isteni jelenésekről és látogatásokról, az angyalok és emberek nászából születő óriásokról és istenkirályokról szóló legendák. E ponttól számomra minden további vizsgálódás lehetetlennek látszik, ezért avatatlanként nem is folytatom töprengéseimet.

Hamvas Béla egyetlen tanácsa a mai kor embere számára: visszatalálni az ősi egység állapotához, azt megélni, s a személyiség sugárzásával hatni. Ám a bennünk lévő forrást, amely az aranykor óta meglehetősen vastag rétegek alá került, valahogy ki kellene tisztítani, s ehhez tennünk is kéne valamit. A szellemi tisztánlátás gyakorlati lépések nélkül még az egyén számára is kevés ehhez az emberfeletti célhoz.

*Ha majd a bőség kosarából
Mindenki egyaránt vehet,
Ha majd a jognak asztalánál
Mind egyaránt foglal helyet,
Ha majd a szellem napvilága
Ragyog minden ház ablakán:
Akkor mondhatjuk, hogy megálljunk,
Mert itt van már a Kánaán!*

Bulányi György az Isten Országát építő kisközösségek gyakorlatától reméli az emberi történelem megváltását. Petőfi soraival idézi föl a kizsákmányolás, elnyomás és ostobaság uralta emberi történelem szenvedő alanyainak és prófétáinak örök panaszát és reményét, e sorokkal figyelemzést idestova tizenöt éve a Bokor bizonytalankodó tagjait történelmi küldetésükre. Nagyszerű látomás az ember jövőjéről. Csakhogy valóra válik-e? Múltunk biztosan tudható tényei ritkák és töredékesek, értelmezésük vitatott, náluk csak jövőnk bizonytalanabb. Próféta látomásokban soha nem szükkölködtünk, s meghíusulásuknál csak valóra váltásuk kudarcos kísérletei voltak tragikusabbak az emberi történelem során. Mégis, milyen alapon reméli a KIO szerzője, hogy ezúttal másként lesz?

A KIO megírása idején még jó katolikusnak számított, s nem kevés erőfeszítést fordított annak megmutatására, hogy műve a kinyilatkoztató Isten ránk hagyományozott kijelenté-

seinek lehető leghitelesebb értelmezéseként tarthat számot a hívő emberek érdeklődésére, ugyanakkor a Jézus által megélt és tanított emberi élet a hitetlenek számára is elgondolkodtató alternatívája minden más útnak. A következő évtizedek során meg kellett érnie, hogy saját egyházának vezetői a mindenkori politikai rendszerre hivatkozva, ám annak mi voltától teljesen függetlenül, örökös peremhelyzetbe szorították. Nem csoda, hiszen egy kiváltságot és elenséget nem ismerő, minden ember testvériségét valló tanítással hogyan is remélhetett elfogadást egy olyan szervezetben, amely a kiváltságokra épülő társadalmi formációk mindegyikével kiválóan együttműködött?

A katolikus egyház megújítására irányuló reményének fogatkozásával együtt nőtt érdeklődése a saját egyházán kívüliek, többek között a vallástalanok iránt is. Ez az elmozdulás nem hagyta érintetlenül tanítását sem, egyre fontosabbá vált számára, hogy a bármilyen elvi alapon állókkal is szót értsen az emberi jövő jézusi alakításának érdekében. Tanítását ma már „csak” az egyetemesség értelmében tartja katolikusnak, s kinyilatkoztatottnak is csak olyan mértékben, amilyen mértékben ez a kinyilatkoztatás bárkinek rendelkezésére állhat, saját kulturális öröksége keretein belül.

Ám ha nem áll többé egy minden kétségen felüli objektív isteni tekintély a közös emberi jövő alakítására hivatott életelvek mögött, egyre fontosabbá válik a mindenki számára adott emberi természet jelenkori állapota, összes korlátozottságával és reményével együtt. Ismerve a KIO evangéliumi etikájának feltétlen követelményeit, a Bulányi György követi előtt álló követelmények sem kisebbek, mint a Hamvas Béla által megrajzolt aranykori Tao követésére indítást érző mai emberéi. A Bokor-tagok helyzete mégis könnyebb, mint a mai Hamvas-követőké. Ötvenéves kisközösségi gyakorlatuk tapasztalatai mellett az elmúlt évtized általános zűrzavarában sem kellett iránymutatás nélkül maradniuk, Bulányi György megadta számukra a következő lépés irányát is: a közbirtokosságon alapuló életközösség a jövő alakításának ma látható leghatékonyabb eszköze.

A megvalósítás késlekedése sok okra vezethető vissza, ám azt mindenképpen jelzi, hogy a Bokor ezzel az irányvétellel végleg elhagyja a kényelmes metafizikai igazságok terét, és olyan gyakorlati-társadalmi közegebe lép, amelyben a résztvevők elvei egyre több ponton és egyre sűrűbben szembesülnek majd jelenkori

belső és külső adottságaikkal. Ahogyan azt sem várhatjuk egy mai embertől, hogy megvilágosodott istenkirályként pusztá létének kisugárzásával tartsa kézben a világ dolgait, várhatóan a Bokor-kommuna sem felel majd meg mindenben az Isten Ország földi mintájának, tagjai sem lesznek egyik napról a másikra Jézus-formátumú egyéniségekké.

Különféle lazább és szorosabb emberi közösségek évszázados története tanúsítja, hogy a türelmetlenség és a történelem beteljesedésének sürgetése az eredeti célok lecseréléséhez vezet, a közösségi élet minőségi átalakítása helyett a szervezet fennmaradására összpontosít, ha ugyan megmarad az önkéntes közösség keretein belül, és nem válik egyetemes zsarnoksággá. Ugyanakkor a késlekedés csak meghosszabbítja a gyakorlat próbájától ódzkodó elvi-elméleti történelem-megváltás korszakát a Bokor életében. E korszakhatárt nem egyszerű átlépni. Ugyanolyan nehéz, mint Hamvas Béla „éberség” fogalmának megismerése után valóban fölébredni. A tudat ismereteinek viszonylag egyszerű bővítéséhez képest mindkét lépés az „én” alapvető átalakítását kívánja meg.

A világválság mai megoldási kísérleteinek sokfélesége arra utal, hogy az emberi faj talán mégsem annyira életképtelen, mint amilyennek a főáramú folyamatok ésszerűtlensége mutatja. A szociáldarwinizmuson nevelkedett neoliberális közgazdaságtudomány elmélet pusztító hatásait látva, a világ sok pontján kezdődött már el egy másféle – pénzközpontú helyett érték-központú – életmód kialakítása helyi kezdeményezések formájában. Itt csupán néhányat említek a legismertebbek közül.

A Kairos Europa mozgalom 1985 óta fogja össze azokat a keresztény csoportokat, amelyek az ún. „keresztény” országok által a múltban és a jelenben elkövetett kíméletlen kizsákmányolást a béke, az igazságosság és az osztozás elvei szerint akarják orvosolni a világ minden táján, és sajátos helyi közösségek formájában segítik lakóhelyük kizsákmányoltjait.

A HIFA („segítség mindenkinek”) mozgalom 1995 óta dolgoz ki és vezet munkaterveket Európában és Afrikában a természetes gazdasági rend alapján mezőgazdasági és kézműves termelők számára, hogy megmutassa, van élet a kamat-gazdaságon kívül is. Pénz, hitel és kamat kikapcsolható a helyi közösségek életéből az igények és szolgáltatások összetalálkozása útján. Ez a Talentum-rendszer alapelve, amelynek már Magyarországon is működik egy köre, a vecsési.

A hutteri egyház közösségei már csaknem ötszáz éve élnek teljes vagyonszövetségben és egyszerűségben. Erőszakmentességük miatt mindenütt üldözték őket, így terjedtek el szerte a világon.

Az Egyesült Államokban és Kanadában több száz körzetben működik az előfizetéses mezőgazdaság rendszere, amelyben a városi lakosok személyes ismeretség alapján kötnek havi előfizetéses szerződést a környező vidék termelőivel, így jutnak hoz-

zá a számukra szükséges zöldséghez és gyümölcshöz, s így mentesítik a termelőket a mezőgazdasági termelés éves ciklusához egyébként elengedhetetlen bankhiteltől és kamatfizetés-től.

A Bokor akár le is maradhat ebben a sokszínű mezőnyben. Kár lenne érte, bár az emberiség fennmaradása szempontjából közömbös, hogy éppen kik és hol éreznek rá a következő korszak élhető és vonzó mintáira.

Mert a tudatos ember legfőbb feladata saját sorsának, jövőjének alakítása. Nem hagyatkozhat többé a világegyetem erőinek összhangjára, mert ez az összhang az emberi tudat megjelenésével számára végérvényesen elveszett, és csak önmaga teremtheti meg újra, immár a kezdetektől távol, önmagát is számításba véve. A jövő útja azoké, akik készítik a jövőt. Elkezdődik-e hát a jövő? Rajtunk fordul, azon, hogy mi magunk kezdjük-e.

Demeczky Jenő

Bokor-nagytábor, 2002 – SOPRON

Az idén már harmadszor rendezte meg nyári nagytáborát a Bokor Közösség. „Komolyabb” és könnyedebb” programok váltogatták egymást, de most nem ezek pontos felidézésével kívánunk visszaemlékezni az eseményekre, hanem egyrészt a vendégkönyvbe került bejegyzések egy csokrával, másrészt a rendezők, soproni testvéreink vallomásaival arról, hogyan élték meg ők az előkészületeket és a tábortörténeteket. Úgy véljük, e személyes hangú sorok minden „beszámoló” hívebben tükrözik az ott töltött napokat, tovább erősítve a közösségi összetartozást azokban, akik jelen voltak, és biztatást adva azoknak, akik valamiért nem akartak, vagy nem tudtak eljönni.

A Szerk.

I.

A vendégkönyv bejegyzéseiből

„Az első Nagy Tábort egy család, Mikloviczék szeretete tette lehetővé. A másodiknak nem volt befogadó családjá, csak gondos szervezői. Ennek a harmadiknak az ad új ízt, hogy sok-sok család – a sárgák – közössége fogadott minket.

Nagyon félek, hogy ezt nem tudjuk überelni. Pedig kellene jövőre, 2003-ra. Egy módot látok csak az überelésre. A sárgák tudnák überelni önmagukat. Újból ide kellene jönnünk, ha befogadnátok.

Áldjon meg Titeket Jézus és az Ő Istene azért a magas iskoláért, amelyet produkáltatok Jézus-tanban, Ország-tanban, a szeretetben.

Csúcs, profi, király – és még nem tudom mi – volt az, amit nyújtottatok... Megszerettelek, a Tietek vagyok.”

Gyurka bácsi

„Nagyon jó volt, nem is lehet erre megfelelő szavakat találni, mert a leg-ek is csak szürkék lennének. Előkészítés, várás, itt levés...”

Kérem és kívánom, hogy Istenünk áldjon, védjen, s az Ő szeretetébe, karjai közé fusson életetek.”

Tölli Magdi

„Hála és köszönet él a szívünkben soproni testvéreink profi szervezése, testünk-lelkünk táplálása és életük szeltekéinek bemutatása miatt. Nagyon jó volt itt nekünk! Sokat kaptunk! Lesz miből adnunk! Adja Isten, így legyen!”

Csontosék

„Ugye jövőre is itt lesz a BNT?”

Döry Magdi

„Köszönjük ezeket a csodálatos napokat. Az a gondos szeretet, ami körülöttünk, ez a legfelejthetlenebb.”

Teri néni

„Nagyon örülök, hogy megismertem a Bokor közösséget. Csodálatos napokat töltöttem el. Köszönöm a szerve-

zőknek, az összes testvérnek. Sok csodálatos, értékes embert ismertem meg. Áldjon meg benneteket az Úr!”

Marika

„Csodálatos élmény volt a tábor! Nagyon köszönjük mindnyájatoknak figyelmességeteket, szereteteteket, a fantasztikus (tökéletes) szervezést, a rengeteg munkát, s az Úr áldását kérjük életetekre, családjaitokra, közösségeitekre, s az iskolára!”

Harmat József és Dávid

„Mindennap megszűnik valami, amiért az ember szomorkodik, de mindennap születik valami, amiért érdemes élni és küzdeni!”

Tárnok család

„Minden sárga pólós Testvéremet szeretném szívemre ölelni, és nagy-nagy szeretettel megköszönni szolgálatukat. Isten áldja meg a ház minden lakóját, szolgálatok teljesítőjét, aki a lelkét is beleadja a munkába. Nagyon jó volt itt!”

Trásy Éva néni

„Köszönöm soproni barátainknak, hogy olyan »több mint nyaralást« adtak nekünk, melyről csak álmodni merem az esti mosogatás közben. Szuper volt.”

K. M. + 5 gyerek és egy férj

„Éjfélkor érkezünk, és a szervezők szinte a kapuban fogadtak. Segítették felvinni alvó gyermekeinket és a csomagjainkat. Ennél többet a legdrágább szállodákban sem kaphattunk volna. De itt még szeretettel teli emberek is találtunk. Ez az élmény csak ízelítő volt a további napok élményeiből. Az is tetszett, hogy a szervezőket nem a végkimerültségtől kopaszra tépett fejükről és a kialvatlanságtól beesett szemükről, hanem vidám sárga pólójukról lehetett felismerni, aminél kedvesebbek, vidámabbak, segítőkészebbek csak ők maguk voltak.”

Horváth János, Vincze Kriszti és a gyerekek

„Szívet melengető volt együtt lenni régi és új barátokkal. Remélem még sokáig tolhatom veletek együtt az Isten sekerét.”

Gergely Gyula

„Akárhogy csűröm-csavarom, rengeteg kudarc és frusztráció kísérte kísértő munkámat, és ennek a sárgák voltak a fő okai. Még találkozunk! Reszkesettek!”

Csűrészavár

II.

A szervezők vallomásaiból

Nagyon örülök, hogy részt vehettem a tábor szervezésében. Ennek több oka is van. De az örömeim előtt a félelmeimről, kétségeimről, idegenkedéseimről, amikor ugyanis meghallottam a felkérést, inkább ezek az érzések kerítették hatalmukba. Félelem egyrészt azért, mert már nagyon rég tettünk együtt valami igazán közös, nagy dolgot, másrészt félelem a nyugodt nyár kútba esésétől, félelem amiatt, hogy rendesen el tudjuk-e látni feladatunkat, amit vállaltunk, mit kezdünk majd annyi 'idegennel', meg még sok apró dolog... Aztán volt bennem egy kis sértődöttség is, hogy a 'nagy' Bokor évekig (évtizedekig) nem nagyon vett tudomást arról, hogy nemcsak a nagyvárosokban vannak közösségek. Sokszor volt bennem az a keserű érzés, hogy minket elfelejtettek, minket nem nagyon vesznek számba... Szóval, bennem ilyen érzésekkel indult a szervezés.

Ehhez képest nagy élmény volt, hogy újra tudtunk együtt mozdulni, nagy élmény volt újra megérezni, hogy mi egymáshoz tartozunk (nemcsak sárga pólónk miatt). A fáradt pillanatok és a néha felhúzott orrok ellenére mégiscsak örömmel töltött el az az érzés, hogy részei vagyunk egymás életének!

Nagy öröm volt az is, hogy bár valóban sok olyan testvér jött, akit életemben sem láttam, de ennek ellenére, mire elkísértük őket a szálláshelyre, az volt az érzésem, hogy nem vagyunk egymásnak idegenek. Nagy élmény volt találkozni olyan testvérekkel, akik már jó néhány évtizedet 'lelűzték' a Bokorban, jó volt látni a szemükben a békés-bölcs ragyogást. Jó volt látni a fiatalokat, a gyerekeket, és jó volt átélni az összetartozás élményét...

S hogy mit kaptam a táborból? Azt hiszem, az előzőekben benne van. Bár fárasztó volt ez a néhány nap, de úgy érzem, cserébe nagyon nagy kincset kaptam. Ez a kincs az, hogy nem vagyunk egyedül, vannak még hozzánk hasonló 'csodabogarak', akiknek 'mániájuk', hogy tegyenek valamit az Isten Országáért. A szürke hétköznapokban sokszor én is belefáradok, és néha az van bennem, hogy 'minek?'. Ez a néhány nap olyan volt, hogy egy kicsit felocsolta a szürke utat, ezek a napok valóban ünnepek voltak. Egy-

szer egy barátom azt mondta, hogy az ilyen napok a lélek piros betűs ünnepei, amelyekből erőt meríthetünk. Hát ez volt nekem (nekünk) is, és ezért hálás vagyok (vagyunk) Istenünknek.

Schaul Árpai (és Juti)

Miért örülök, hogy részt vehettem a BNT szervezésében? Provokatív kérdés, azt sugallja, hogy örültem. Elsőre igen, aztán már nem volt választás, csinálni kellett.

— Örültem, mert végre valamit önzetlenül másokért tehettem, nem számításból vagy haszonszerzésből.

— A nemes cél szolgálata végig jó érzéssel töltött el.

— Újra megismerhettem a soproni közösségeket, munkájukat, „lelkületüket”. (Ugyanis néhány évem már nem veszek részt aktívan a közösségek életében.)

Mit adott nekem a BNT? A sok munka mellett:

— találkozást rég nem látott, kedves emberekkel,

— egyszerű, őszinte, tiszta emberek megismerését,

— tapasztalatot arról, hogy máshol hogyan értelmezik a jézusi Örömhírt,

— v á g y a k o z á s t, n o s z t a l g i á z á s t,

váltakozó érzelmi hatásokat,

— annak megtapasztalását, hogy mennyire más lettem 20 év alatt.

Potyka (Szabó Árpai)

Miért örülök annak, hogy részt vehettem ennek a tábornak a szervezésében? Ha valaki elolvassa a BNT vendégkönyvét, ez már nem is lehet kérdés. Olyan szeretetteljes megnyilvánulásokat, dicsérő és köszönő szavakat kaptunk, hogy az minden fáradtságot megért. De már a tábor alatt is éreztették velünk testvéreink, hogy mennyire elismerik, és nagyra értékelik a munkánkat. Számítalan esetben előfordult, hogy csak azért állítottak meg, hogy köszönetet mondjanak a szervezésért. Egy ilyen nagyszabású dolog megszervezésében részt venni kihívás és megmérettetés is volt számomra.

Az én feladatomban a kézműves foglalkozások megszervezése volt. A két nap alatt négy alkalommal, tizenhat fog-

lalkozást tartottunk. Igyekeztem változatosan és színesen összeállítani a tevékenységeket. Volt szövés, gyöngyfüzés, bőrozés, papírmunkák, fafaragás, agyagozás, gipszöntés, ceruzatartó kasírozása, batikolás, üvegfestés, makramézás. A gyerekek örömmel készítették az ékszereket, játékokat és a különféle tárgyakat.

Közösségeinknek is jót tett az együttlét, a közös munka, mert növelte bennünk az összetartozás érzését.

Valkó Gabi

Istenigazából még nem vettünk részt nem hogy ilyen, de még hasonló rendezvény megszervezésében sem. Bár iskolai szinten már megszokott volt számunkra a percre pontosan kidolgozott program, ennek ellenére reméltük, hogy a BNT szervezése egy kicsit lazább tervezésű és kivitelezésű lesz. Utólag azonban beigazolódtott, hogy jobb az előre nem látható problémákra is kész válasszal szolgálni.

Bár ami a sport részét illeti a dolognak, nem egészen úgy alakult, ahogy elterveztük (sorversenyek, tollaslabda stb.). Ember tervez, gyerekek végeznek. Így a gyerekek között a legnépszerűbbek a következő sportágak voltak: foci, kosárlabda, röplabda, asztalitenisz.

A különböző labdák hajnaltól késő estig pattogtak a tornateremben. A felnőttek is sokszor bekunyerálták magukat a gyerekek közé.

Jó volt látni, hogy gyerekeink mennyire felszabadultan, örömmel vettek részt mindenben, új barátokat megismerve a táborban.

Jó érzés volt adni, szolgálni. De még jobb volt (lehet, hogy önző dolog) érezni, hogy a táborlakók boldogok voltak. Talán ezt akkor érezték igazán, amikor már hazafelé tartottak, vagy már otthon a fényképeket nézegették.

Ami még 'furcsa' volt, hogy *semmilyen durvaságot, agressziót nem tapasztaltunk. A mai világban ez különlegesnek mondható.*

A legszebb mondatot egy hölgytől kaptuk: „Tudjátok, az volt az egészben a legjobb, hogy ti mindig mosolyogtatok.”

Valkó Lilla és Jancsi

Nos, én voltam az, aki nem ismervén a feladatot, nem szerettem volna Sopronban megszervezni a tábort, és nem is hittem abban, hogy van az embereknek igényük egy ilyen 'össznépi' összejövetelre. Ezért eleinte az 'ördög ügyvédjét' játszottam, teljesen tudatosan.

Sajnálom, hogy amíg nyaralás előtt itthon voltam, nem vettem elég komolyan a teendőket, amolyan Pató Pált játszottam, és ahogy újra bekapcsolódtam, már nagyon sok

mindent megcsinált helyettem Robi és Zsóka, köszönet érte! Így aztán maradt az, hogy négy nap, négy éjjel valamit pótoljak lemaradásomból. Ehhez persze kellett a háttérfeleségem, Kata részéről, aki teljes egészében magára vállalta a család összes teendőit, neki is köszönet érte!

A tábor napjai alatt már teljesen más hozzáállással tudtam a rám bízott feladatokat végezni, s ennek több összetevőjét emelném ki:

— Rengeteg ismerős megjelenése, s a tőlük jövő köszönetek, biztatások, elismerések természetesen plusz hajtóerőt biztosítottak.

— A konyhával olyan területre kerültem, ahol volt látszatja a tevékenységemnek, és mindezt sikerélmények is követték.

— A konyhára beosztott emberekkel való ismerkedések, a

velük töltött idő szintén jó élmény volt az amúgy elég bezárt világunkban.

— Nagyon jó volt, hogy felelőséggel hozhattuk meg döntéseinket, és nem kellett engedélyt kérni egyetlen alkalommal sem senkitől, semmilyen, a konyhát érintő kérdésben.

Mit adott nekem a BNT? Az említett 'szakterület' bezártsága miatt nekem elég kevés jutott magából a táborból, ennek ellenére nagyon sokat kaptam. Hogy mit? Elsősorban Zsóka társaságát. Teherbírása, biztatása nagyon jólesett. Másodsorban a siker ízét kóstoltatta meg velem. A sikeres szervezés korábbi álláspontom cáfolataként mindenképpen nagy élmény volt. Végezetül egy-két eddig ismeretlen ember társaságát kaptam cserébe, akikkel a konyhai munkák folyamán megismerkedhettem.

Németh Laci

(Kiegészítő megjegyzés: Laci a soproni megbeszélésen még egy fontos szempontot említett: „Azt kellene megértenetni a Bokor közösségeivel, hogy ez nekünk hatalmas, éveket meghatározó csúcseredmény volt. Biztos vagyok abban, hogy másoknak – más közösségeknek – ugyanilyen meghatározó élmény lehetne egy BNT-szervezés...”)

Mikor a véleményemet kérték a tábor megvalósításával és szervezésével kapcsolatban, akkor az futott végig ben-

nem, hogy igen, Uram, szeretném, ha létrejönne. Ki kell mozdulnunk a langyos vízből, és egy kicsit pezsdítsük fel a Rák-patakot és iskolánk környezetét. Arra gondoltam, ha a szolgálattal tudok abban segíteni, hogy egy hétvégét békében, szeretetben el tudjunk tölteni gyerekek és felnőttek egyaránt, akkor én megpróbálom ehhez partner lenni. Nem volt bennem semmi félelem vagy visszatartó erő a tábor kapcsán, mert éreztem, ha vannak is látszólagos akadályok, azok a gyakorlatban majd elhárulnak. Mivel nem ismertem személyesen Gyurka bácsit és a sopróniakon kívül más Bokor-tagokat sem, kíváncsian vártam személyes találkozásainkat. Természetesen arra is választ vártam, hogy milyenek vagyunk mi, táborszervezők.

Csodálatos volt látni a gyerekeket, mennyire felszabadultak és boldogok. Teljesen átadták magukat, és átérték azt, amit csináltak, legyen az foglalkozás, sport vagy kirándulás. Pozitívum, hogy nem volt egy rossz szó vagy veszekedés a gyerekek között. Köszönet a szülőknek. Csak így tovább! Gyermekeket születése óta (Kristóf 8 hónapos) első alkalommal vittem nagyobb közösségbe, ahol boldogságát látva csak megerősödtem abban, hogy helyesen döntöttünk a tábor megszervezése mellett.

A tábor erőt adott és példát mutatott számomra, hogy így is lehet az Úrral együtt lenni és töltekezni.

Bertalan Gábor

Megfogott a tábor lelkesége. Megfogalmazódott bennem az a vágy, hogy valamit másképp kellene csinálnunk itt Sopronban.

Szigethi Kata

Jó, hogy az összes tervezett programot meg tudtuk valósítani, de voltak hiányosságaink:

— Nem vettük fel videóra, illetve magnóra az előadások szövegeit.

— A kisgyermek vigyázása nem sikerült megfelelően, helyette zárt és kötött helyen óvodát kellett volna szervezni.

— Eső esetére nem volt forgatókönyvünk.

Bidló András

Nagyon nagy élmény volt a tábor, bár keveset tapasztaltam a programokból, hisz a konyhai feladatok teljesen leköttetek. *Köszönöm mindenkinek, hogy első hívásra habozás nélkül jöttek a 'konyhai kisegítők'. Azoknak is köszönet, akik hívás nélkül is észrevették a munkát, és besegítettek a konyhán.*

Egyébként nem voltunk elég leleményesek. A nem szoros közösségeinkbe tartozó tágabb baráti kört nem hívtuk meg a táborba, pedig ez jó alkalom lehetett volna arra, hogy megérezzék valamit a Bokor légköréből.

Közösségeinknek tisztázniuk kell a Bokorhoz tartozás kérdését. Szívesen kapcsolódom a Bokorhoz, ha lelkeségi, szellemi, tartalmi kérdésekről van szó, de a kapkodó, hipp-hopp elváró, túlságosan nyüzsgő szervezési formákból nem kérek. Ezekhez nem is akarok kapcsolódnom.

Csizovszki Zsóka

Miért örülök, hogy részt vehettem a BNT szervezésében?

— Kimozdított a sűrű hétköznapokból.

— Olyasmint csinálhattam, amit még azelőtt sohasem.

— Kipróbálhattam magam olyan területen, amiben nem vagyok otthon. (Tágíthattam a komfort-zónámat.)

— Közös célt adott a barátaimmal, ami nélkül egyetlen közösség sem lehet élő.

— Gyakrabban találkozhattam barátaimmal, jó ismerőssel.

Mit adott nekem a BNT?

— Megerősítette bennem, hogy az önzetlen adás által nem kevesebb lesz az ember, hanem éppen ellenkezőleg.

— Bizonyosságot adott, hogy ha az embernek gyerekei vannak, az nem jelenti azt, hogy el kell zárkózni a többi ember elől, hogy a családnak ki kell maradnia egy időre a különböző programokból. Sőt. Ha a példamutatás a legjobb nevelési módszer (és ebben hiszek), és azt akarom, hogy gyermekeim nyitottak legyenek az emberek iránt, s minél több szempontból megismerjék a világot, akkor a megfelelő mértékig keresnünk kell a kifelé élés lehetőségeit.

— Négy napig olyan ember lehettem, amilyené egész életemben lenni szerettem volna: másokért élő, másokat szolgáló, a világra és a többi emberre nyitott.

— Négy napig tartó paradicsomi állapotot: mindenki kedves volt hozzám, nevetett rám, éreztették velem, hogy elfogadnak olyannak, amilyennek látnak (még ha ez csak egy szellete is a személyiségemnek), és én magam is ilyen tudtam lenni – teljesen természetesen, minden színészkedés-megjátszás nélkül.

— Napokig-hetekig tartó nagy-nagy úrt – valahol itt a mellkasom táján – miután vége lett.

Horváth Peti

Összeállította: Csizovszki Robi

